

Slovenski kat. shod v Chicagi.

(Nadaljevanje.)

Vsak človek je tudi božji državljani in to v prvi vrsti. Za takega ga vzgojiti ni namen svetne države na zemlji, ampak božje. Ta je cerkev. Namen državne vzgoje je človeka vzgojiti v poštenega zemeljskega državljanca, namen cerkve ga vzgojiti v poštenega božjega državljanca. Ako si država oboje lasti, in to dela s tem, da si prisvaja monopol šole, tatinsko stega svoje prste po tuji lasti, Tista, ki se ima za zaščitnico pravice, preganja, lovi in zapira tatove, je sama največja tatava, ker krade človeku najdražje in najsvetejše, kar mu je Bog dal, dostojanstvo božjega državljanca. Toda kakor nobeden, tako tudi država nima pravice krasti. More krasti, ker ima moč v rokah, a ne sme, ker nima moralne moči, ker nima pravice. Če krade tak, ki se izdaja za zaščitnika pravice, je njegova tatvina večjega obsojenja in večje kazni vredna, kakor če krade kdo, ki ne nosi znaka varha pravice. Taka tatava pod krinko pravice je država, ki si prilastuje šolski monopol. (Odobravaje.)

Očetje Združenih držav si niso hoteli vtisniti sramotnega pečata tatov. To se je vpiralo njih naravnemu čutu. Ustavno so zagurali podanikom Unije svobodo vere in svobodo vzgoje. Država naj skrbi, da bo vzgajala dobre zemeljske državljanca, vera in cerkev pa, da bo vzgajala dobre božje državljanca. Država se nima vtikati v versko-cerkveni delokrog, cerkev ne v državni. Tako pravi ustava. To ni bilo absolutno najboljšo kar so mogli narediti, a je bilo v danih razmerah najboljšo. Absolutno najboljšo bi bilo, če bi si država in cerkev zavezniško segli v roke in zavezniško vzgajali svoje podložne. Ker isti človek je hkrati zemeljski in božji državljani. Zato bi bilo najidealnejše, če bi bile tudi obe njegovi vzgojiteljici tako tesno združeni, kakor da bi bila ena sama. Kakor glede zakona, tako tudi tukaj velja: Kar je Bog združil, naj človek ne loči. Cerkev in država spadata tako skupaj, kot mož in žena, ki morata drug drugega podpirati. Toda kakor je včasih za zakonska boljše, da gresta narazen, ker jima nikakor ne gre skupaj, tako je v gotovih slučajih tudi boljše, da gresta Cerkev in država vsaksebi. Graditelji Združenih držav so bili v takem položaju. Pred seboj so imeli tako pisano množico ver in cerkva, kakor je bila sukna egiptovskega Jožefa. Katero vero in cerkev naj sprejmejo za državno vero in cerkev? Nobene, to je bilo v danih razmerah najboljše. In tako so storili. Da so prav storili, pričča vsa dosedanja ameriška zgodovina.

Toda hudič je bil Ameriki nevoščljiv njenega vsestranskega procvita. V hirajočih evropskih državah je pobral bacil, ki se imenuje monopol šole in zastupil z njim krepko in ogromno telo unije. Kljub svoji moči ga njen organizem ni premagal. V Oregonu ga je vsrkal v se. Tam je ognjišče in kottišče, tam je začetek jetike za ta doslej tako zdrav organizem Amerike. Ona je danes podobna bolniku pri katerem je zdravnik ugotovil tako zvani "Lungen-spitzenkatahr." Ta sicer še ne pomeni popolnega izbruhha jetike, a je njen predhodnik. Če se bolnik ne začne hitro zdrav zdraviti in skrbno varovati, jo bo kmalu imel. Tudi Amerika ji bo neizprosno padla v roke in prej ali slej postala njena žrtev, ako se ne bo začela pravočasno zdraviti in zanaprej varovati. A glejte jo, lahkomisljenko! Ali ni podobna lahkoživemu dekletu, ki že zamolklo pokaljuje, pa ko se oglasi okrogla muzika, jo že zopet vidimo na plesišču v noč. Malo sem se prehladila, se tolaži, pa bo že minilo. Ni li res taka lahkoživka naša Amerika? Njene "Lungenspitzen", skrajni izrastki njenih pljuč, so mačeti. Oregon, Nebraska, Michigan, Ohio, Indiana jo dražijo k pokaljevanju. Ona pa lepo sama sebe "farba": Ah saj ni nič, saj ni nobene nevarnosti.

Večkrat vprašam kakega rojenega Amerikanca: Ti kaj misliš, bodo li Klani vspeli s svojim programom, kate-rega ena glavnih točk je državni monopol šole? Kako me pomilovalno pogleda in pravi: Se ti vidi, da si še "grin-horn." To niso prvi ameriški pustolovci te vrste, in tudi ne zadnji. En čas bodo rogovili, potem pa zginili, da se v drugi obliki zopet pojavijo. Amerika kot taka je prepa-metna, da bi se za take komedijante brigala. O, ti blaženi katoliški optimizem! Če mi katoličani v ničemer drugem nismo veliki, v optimizmu smo. Oregonci so bili še potem polni optimizma, ko so jo že temeljito po glavi dobili. Neki tamkajšnji katoliški list je po porazu pisal, da je najbolj pametno njih trenutno krajevno zmago ignorirati, kakor bi je ne bilo. To je prav pristna katoliška mevžarija. Le žal, da malo predraga mevžarija, ki oregonske mevžarje že sto tisoče stane, pa jih bo še sto tisoče. In morda še vse zabadova, vse zastoni. Malo predrag "špas" je to, tudi za bogate Amerikance.

(Dalje na 2. strani.)

AMERIŠKE VESTI.

— Washington. — Prezident Coolidge je sklical več ekonomskih strokovnjakov na posebno posvetovanje glede finančne preuredbe na severozapadu. Države namreč, v katerih je več bank popokalo prosijo finančne zaslombe. Predno se pa tem prošnjam ugotovi je treba finančno stališče dotičnih okrajev in držav temeljito preštudirati. Zaradi tega bo Coolidge konfiriral s finančnimi strokovnjaki.

— Washington. — Govori se, da bo Coolidge odločil več zveznih uradnikov, kakor tudi več uradnikov v kabinetu in jih nadomestil z novimi. Temu vzrok so razni škandali, kakor oljni škandal in še drugi. Ta vest sicer povzroča veliko senzacijo med republikanci, ki pa v tem oziru, če se sme verjeti poročilom, ne bo mnogo izdalo pri odločnem Coolidgeu.

— Pawtucket, R. I. — Velika eksplozija se je dogodila v tukajšnjem bližnjem Cumberland Hill. Užgal se je plin in temu je sledila strahovita eksplozija, ko se je vžgala zaloga smodnika v pritličju, ki je stresla nad 20 milj zemljo v okrožju. V razvalinah so našli petnajst ljudi ubitih. Materialna škoda bo tudi velika.

— New York. — Oblasti so tukaj aretirale večerj Heleno Golden. ki je obdolžena, da je vkradla v hotelu Ambassador v mestu Atlantic City svoto \$80.000.00. V New Yorku pa je obdolžena, da je ukradla zlatnine v vrednosti približno do \$50.000.00.

— Marion, Ill. — Znani Glenn Young višji uradnik Kukluksklanov, se je podal v Kansas City, kjer bo skušal vzpizoriti pogon proti kršilem prohibicije na sličen način. kakor je to povzročil v Williams okraju. On je povzročil, da je dospela v Williams okraj državna garda. Svet se z radovednostjo vprašuje odkod je ta tajna organizacija pooblaščenca, da povzroča take stvari po Ameriki! Saj vendar nismo pod Mussolinijem!

— Denver, Colo. — Velika avtomobilska nesreča se je zgodila včeraj, ko je padel avtomobil, ki ga je lastoval Marry Bartz z Santa Fe mostu v reko. Avto je padel 12 čevljev globoko v vodo. Mrs. Hary Bartz je utonila v vodi. Devet oseb pa je bilo ranjenih na poulični kari, ki je zadela v avto.

— Brooklyn, N. Y. — Šest oseb je bilo težko poškodovanih, ko sta trčila skupaj avto busa na križišču Columbia in Woodhall ceste. Poškodovani so po največ obrezani od ubitih šip na busih.

— St. Louis, Mo. — Iz zanesljivih virov se poroča, da se deluje od strani senatorja James A. Reeda in njegovih pristašev na vso moč, da se doseže njegovo nominacijo pri demokratski stranki.

— San Antonio, Tex. — Podporočnik George G. Rusk 26. let star je bil včeraj na mestu ubit, ko je njegov zrakoplov, s katerim se je vadij letanja treščil na tla s precej velike višine.

BELI RUSI PROGLASILI
LASTNO DRŽAVO V
SIBIRIJI.

Trozkje se ni udeležil Lenino-vega pogreba. — Boljševizem poka. — Anglija odložila priznanje Rusije.

Tokio. — Beli Rusi so v Sibiriji v Amurski provinci proglasili neodvisno republiko, ki bo popolnoma ločena od sovjetske republike. Voditelji belih Rusov že rekrutirajo svoje vojake, s katerimi bodo skušali obdržavati red v državi in tudi meje svoje proglase države. Te poročila so sicer še poluradna, vendar se jih sprejema kot resnične, ker že dalj časa se čuje o nezadovoljnosti med belimi Rusi z sovjetsko vlado.

Iz Kopenhagna poročajo, da je opažati med voditelji sovjetrov čedalje večji prepad. Slab utis je naredilo na vso javnost tudi poročilo, da se Trocky ni udeležil Lenino-vega pogreba. Vse izgleda, da se nekaj plete v notranjosti Rusije.

Najbolj značilno pa je to, da je angleška sedanja delavska vlada, ki je bila doslej Rusiji naklonjena in, o kateri se je govorilo, da jo bo takoj priznala odložila uradno priznanje. Ta vlada namreč je dobro informirana o nezanesljivem notranjem stanju Rusije. Zato odkloni takojšnjega priznanja. V kratkem zna priti v Rusiji do velikih sprememb.

SLAB UPLIV JUGOSLOVANSKE
ITALIJANSKE
POGODBE NA JUGOSLOVANSKI
NAROD.

Pariz. — Poroča se, da je hrvatsko-slovensko ljudstvo doma z veliko nejevoljnostjo sprejelo vest, da se je podpisalo pogodbo, ki prodaja jugoslovansko Primorje Italiji. Ljudstvo se sicer zadržuje mirno, vendar v srcu preklinja one, ki so šli to pogodbo odobriti. S tem se je prodalo najdražje pravice slovenskega naroda do slovenskega Primorja!

FORD ZAČNE GRADITI TOVARNE V NEMČIJI.

Berlin. — Nemška vlada se ten dni pogaja z zastopniki Henryja Forda in je pri volji dati Fordu gotove koncesije, da slednji začne graditi svoje izdelovalnice v Nemčiji.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA V ANGLIJI KONČANA.

London. — Sinoči je prišlo med zastopniki železničarjev in vlade do sporazuma in strojevodje in kurjači se bodo danes že vrnili vsi na delo.

FEDERALISTI V MEHIKI
POROČAJO O VELIKI
ZMAGI.

Mexico City. — Vojno ministristvo je prejelo ugodno poročilo, da so federalistične čete zajele velike skupine upornikov, med njimi neki več upornih poveljnikov, ki so najbolj odgovorni za protivladni odpor.

Iz Jugoslavije

S. H. S. SLABO UREJENA DRŽAVA NA ZNOTRAJ. — VLADNA NOTA BOLGARIJI. — DRUGE RAZNE VESTI.

Likvidacija Slovenije državo
slabi.

Belgrad. — Da se likvidacija za Slovenijo in Hrvatsko, ki jo je centralistična vlada zasnovala ne kaže vspešna in, da najbrže nikoli ne bo popolnoma praktično izpeljiva, pričaja najbolj to dejstvo, da ima radi sličnih slučajev naša država jako slab upliv pri zunanjem svetu. Radikalna vlada s pomočjo Turkov in Nemcev vodi dokaj čudno in državi naravnost škodljivo politiko. Zborovanje male antante je pokazalo, da se na Jugoslavijo sosedne države niso mnogo ozirale. Zakaj ne, je umevno, zato, ker nima prave narodne zaslombe na znotraj. Če bo šlo tako naprej, bo radikalna vlada zafučkala še to bore malo solidarnost, ki se še nahaja v državi.

Makedonsko vprašanje.

Belgrad. — Vlada je te dni naslovila na bolgarsko vlado noto, v kateri odgovarja na Cankov govor v Sofiji. Bolgari namreč vedno trdijo, da se nahajajo v Makedoniji sedaj pod Jugoslovansko vlado nekaj bolgarskih manjšin, ki se pa zatirajo in zapostavljajo. Temu odgovarja nota, ki pravi, da je vlada odprla v teh krajih potrebne šole, v katerih se poučuje gramatični državni jezik. Obenem pravi nota, da v tem ozemlju vsi prebivalci uživajo enake svobodščine in pravice. Zato se v noti zahteva od Bolgarije, da se oficijelno in precizno izjavi. Kaj bo odgovorila bolgarska vlada se ne da ugibati.

Razne nesreče.

V tovarni usnja "Petovia" na Bregu pri Ptujju je sekalni ce, ki oglašajo v vašem listu!

mojster Abroš Rudolf pri preiskovanju stroja za stiskanje podpetnikov prišel z leve roko v stroj, kateri mu je zmečkal tri prste. Oddan je bil v pujsko bolnico. — Pri progovni sekciji Jesenice je delavec Šetina Franc, ko je šel na delo, padel in se precej poškodoval na desni strani života. — Pri lesni industriji Virnik in Offner v Kranju se je drvar Selišnik Peter poškodoval pri spravljaju drv v gozdu na rebrih. — Pri tvrdki "Kovina", metalurški industrija v Mariboru si je strugar Frangeš Josip raztrgal dlan leve roke. — Na potu v isto tovarno je livar Krumpil Josip padel na ledeni poti in se precej potolkel na desni roki. — V isti tovarni pa se je delavka Preložnik Elizabeta pri stroju zmečkala sredinec desne roke. — Na parni žagi Gospodarske zveze v Trebnjem je žagarju Zaman Viktor hlood zmečkal desno roko. — V tvornici lesnih lepenk Charles Moline v Trzinu se je delavec z nožem urezal na desnem kolnu. — Jesenovce Alojzij, vajenec pri ključavničarju Dobrovolje Andreju na Vrhniki, si je pri padcu poškodoval levo nogo v členku. — Pri lesnem trgovcu Petrič Ivanu zaposlenemu delavcu Treban Francu je kos lesa poškodoval levo roko.

V Dolu pri Ljubljani

je umrl 4. januarja g. Anton Urh, kaplan v p. Bil je v Dolu kaplan 6 let in se veliko trudil zlasti v krščanski organizaciji. Blagemu pokojniku raj in pokoj!

Denarne pošiljke

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom ali na svojo domačo pošto. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

SKUPNO S POŠTINO:

500 — Din.	\$ 6.40	100 — Lir.	\$ 5.10
1000 — Din.	\$ 12.45	200 — Lir.	\$ 9.85
2500 — Din.	\$ 31.00	500 — Lir.	\$ 23.75
5000 — Din.	\$ 61.00	1000 — Lir.	\$ 46.25
10,000 — Din.	\$ 122.00		

Pri pošiljках nad Din. 10.000 in nad 2000 lir se po možnosti dovoljuje še poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Pri brzojavnih pošiljках pridejo k navedenim cenam še stroški za brzojav.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo in sicer po pošti kakor tudi brzojavno.

Za potovanje v stari kraj, kakor tudi od tam sem, Vam vse potrebno oskrbi najbolje naša banka.

Vse pošiljke naslovite na:

SLOVENSKO BANKO
Zakrajšek & Česark

70 — 9th Avenue,

New York, City.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki tork, sredo, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

— Published by: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Nov udarec po glavi slov. naroda.

Kako strašno in nezmerno gorje in nesreča je bil slovenski liberalizem in enako socializem za slovenski narod, to bo narod spoznal še le v nekoliko desetletjih. Da, ako nas vsa znamenja ne varajo, to je bil smrtno-nosni tuberkul, jetični baktil ki se je zajedal v slovenski narod in ga uničil, kakor uniči jetični baktil človeka, ko se mu zaredi v pljučah.

Te dni čitamo v ameriških dnevnikih, da se je podpisal pakt med Italijo in Jugoslavijo, po katerem bo Reka in okolica za stalno pripadla Italiji. "S tem paktom — pravi poročilo — se je Jugoslavija odpovedala za vselej vsakemu stremljenju po zahodni politiki, da se je omejila samo na pot proti vshodu. Saloniki bodo njene težnje. Popolnoma se je odpovedala Jadranu."

Tako poročila iz Rima.

Druga poročila pa pravijo: "Te dni se je podpisal pakt med Jugoslavijo in Italijo glede Reke. Jugoslavija se je BAJE odpovedala vsem pravicam na slovensko ozemlje ob zapadnih njenih mejah. . . Vendar kdor misli, da je sedaj Jadransko vprašanje rešeno, se jako moti."

Iz teh poročil toraj lahko posnemamo, da se je pakt res podpisal. Posnemamo tudi, da je Srbska vlada zopet prodala slovenske pravice Italiji, da je zadal slovenskemu narodu, katerega sovraži, nov udarec po glavi. Toraj Srbija se je odpovedala vsem pravicam na slovensko ozemlje, katerega je Italija zaslužila. Vprašamo, po katerem pravu pa? Kdo ji je pa dal za to dovoljenje? Slovenski narod? Nikdar in nikoli! Kakor ga ji ni dal za vse dosedanje strašne udarce, s katerim je podpisala prodajo ene tretjine slovenskega naroda v sužnost Italije, tako ga ji ni dal tudi za to novo predajo. Slovenski narod kot narod, to je večina slovenskega naroda, ni nikdar tega dovolila in nikdar ne bo. Slovensko srce je dobilo s to predajo veliko smrtno rano, ki skeli in peče vsakega pravega rodoljuba, peče in skeli toliko bolj, ker ga ni sedaj, ki bi tolažil uboge slovenske sužnje na Primorskem, ki bi se za nje potegnil pri vseh strašnih krivicah, katere trpe. Srbska vlada se tepe z Bolgari in rešuje Makedonsko rajo, tepe makedonske kmete, za slovenske sužnje v Primorju pa nima časa, da bi se za nje zmenila in se za nje potegnila.

Vendar, kako je mogoče, da si upa sedanja vlada tako nastopati, zadajati tolike brce celemu narodu brez strahu, da se ji ta narod ne upre?

In tu pa najdemo ob njeni strani pri tej nesramni kupčiji, ko trguje s slovenskimi dušami, — naše slovenske liberalce in rdeče socialiste. Ti liberalci, ki so toliko kričali in še kriče: Narod! Narod! Narod! ti socialisti, ki se bijejo na svoja prsa kot rešitelji in edini prijatelji slovenskega delavstva, te podle duše so se prodale sedanji vladi za rabeljne lastnega slovenskega naroda. Voditelji teh strank so se za judežve groše prodali tej vladi, da ji dovoljujejo izvrševati vso to prodajo in ubijanje slovenskega naroda.

Srbija se je bala Slovencev. To so zastopniki Srbskega naroda za časa vojske pri Jugoslovanskem narodnem svetu velikrat povedali jasno in brez strahu. Zato, kaj jim je moglo biti bolj dobrodošlo, kakor, ako se ta narod, kolikor mogoče oslabi in se mu porine nož v srce, da bo preje izkrcvavel, da se ne bo upiral posrbljenju. Hrvatov se ne boje. To so nesložen narod, voditelji ima slabe. Za to so potrebovali med Slovenci mož, s katerih pomočjo morejo pred narodom vse to zakriti in izvesti vse svoje morivne načrte.

Zatoraj pri tej novi predaji slovenskih narodnih pravic, pri tem novem nožu, ki so ga v Beogradu zasadili v slovensko srce, kar najodločneje protestiramo proti početju Beograjske vlade. Tu noben izgovor ne velja. Naj se nikar ne izgovarjajo na kako "oportunist!" Naj nikar ne kažejo, češ, kaj pa moremo? Črvi-

ček v prahu se lahko zvija pod nogo svojega napadalca, ki ga hoče uničiti, pa bi se kaka vlada ne mogla? Zato pravi prav poročilo v Chicaški Daily News: "Jugoslavija hoče na vshod, zato je prodala in žrtvovala zapad!"

Zato večna sramota slovenskim liberalcem in socialistom, rabeljnom sedanje vlade in rabeljnom slovenskega narodnega življenja! Večna sramota vam, ki ste omogočili in ki odobravate vse to početje Srbskih šovinistov, ki pomagata pri tem ubijanju slovenskega naroda. Še na vaše grobove bo pljuval nesrečni slovenski prodani suženj!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Cleveland, Newburg, O.

Bilo je nekega ranega zimskega jutra. Sneg je naletaval nekako leno in bele platske so letale plesajoč po zraku, kakor belo oblečene deklice. Ena je priletela na streho pa je kmalo izginila, ker je bilo pregorko za njo. Druga je sedla na cesto, kjer bi bila pohojena. da ni prišel prijazen vetrič ter jo odnesel naprej in jo skril v grmič na vrtu. Tretja pa se je vrtela in vrtela po zraku kakor, da je na ohceti in pleše v enomer naprej, ko pa se je utrujena približala zemlji se je vsedla na okno Boštjančičeve Pauline in kukala v izbo. Nji so se pridružile še druge snegulčice, ki so zvedavo gledale če je nevesta že ustala. Ja Paulina je imela biti danes nevesta. Obljubila je Mike Vičiču, da ga sprejme pred altar ta dan. "Čas je, da ustaneš, nevesta," šepetale so snegulčice, pa Paulina jih ni čula, dokler je ne zbudi močno trkanje na vratih. "Zenin je tu," zašepetale so snegulčice in nevesta se prebudi. Da, Zenin je bil. Prišel je po nevesto. Zgodaj zjutraj, še pred peto uro, sta se namenila biti poročena in potem pa podati se na kratko popotovanje, na "hony moon." Ko se povrnela bosta naredila svoj dom v tej bližini, kar nas veseli, ker sta poštena in dobra Slovenca. Bog jima daj srečo in pa dolgo mirno življenje, veliko kruha in pa veliko ust, katera ga bodo jedla.

Pri računih župnije sv. Lovrenca za leto 1923. ki so bili brani predzadnjo nedeljo, sem opazil tole: dohodkov malo-ne \$32,000.00, dolga plačane-ga malo-ne \$13,000.00 napram precejšnjem popravam. V preteklem letu je bilo 156 krstov, je bilo 38 porok. Umrlo jih je 48, izmed katerih je 20 odrastlih in 28 otrok. Fara ima še \$12,350.00 dolga, napram dejstvu, da ga je bilo 4 leta nazaj skoraj 50,000.00. Fara sv. Lovrenca bo to pomlad pričela navzlic dolgu, ki ga ima, novo cerkev zidati, katero pa bo za enkrat izgotovila samo do vrha kapele ali kakor pravimo, naredila bo samo basement. Good!

Pri Frank Leganu v Bedfordu je nastalo veliko veselje zadnje čase. Mati je morala zapustiti dom za nekaj dni in se podati v bolnišnico. Vsim je bilo hudo pri odhodu in otroci so jokali. Pa glej, kako hitro se je ta žalost v veselje spremenila. Ko se mati povrne, za eno prinese s seboj tudi malega Frankija. Ker do sedaj še niso imeli princa, pač pa same krasotice, je veselje lahko umevno. Častitamo! Še drug drobiž in naraščaj pa je: Olga, Hermina Kovačič. Nežika Kužnik in Billy, Gašper Česnik. Zopet častitamo!

Družina Frank Kokotec si je kupila lastni dom blizu 121 ceste ne daleč od Union Ave. Kokotecovi družini častitamo na tem napredku in jim želimo obilo veselja in zadovoljnosti v tem novem domu. Pa se čuje, da jih pojde še več tam ven na East. All right, če tako hočete. Vedite, pa, da so "Modri" prišli iz Jutrova in so toraj šli le na "West."

Ampak sedaj imam pa eno lepo novico. Fara sv. Lovrenca priredi banket za samo aristokracijo v župniji. Banket se vrši v nedeljo 3. februarja v Narodnem Domu in bo nekaj izvanrednega. Med banketom bo svirala najboljša godba, člani Cleveland Symphony Orchestre bodo igrali. Banket pa se vrši v korist nove cerkve in bo po vsem formalen. Otroci nimajo ustopa, drugače kakor z odraslimi. Odrastli pa le tisti, ki bodo imeli popred že kupljen tiket. Vabljeni so vsi, toda vstop pa bo imel le oni, ki bo popred si preskrbel ustopnico. To moramo zahtevati, ker drugače ne vemo, za koliko ljudi pripraviti jedil. Med banketom pa bo godba in petje. Po banketu pa par govorov in in druga zabava tako, da ne bi nobenemu žal, da je prišel. Pri tem banketu garantiramo, da ne bo nobenih kovert, ne kolektanja. S tem, ko je plačal ustopnico je plačal vse. Vabimo posebno vse očete in matere, ampak zapomnite si, za enkrat bodo morali ostati otroci doma, ker pri taki lepi in veliki reči, kakor bo to, ne sme biti nobenega nepotrebne-ga vrišča. Vstopnice bodo imele samo eno ceno.

Šentlovrenčan.

Barberton, Ohio.

Dne 21. Januarja se je tukaj ustanovilo Slov. Kat. Dramatično in pevsko društvo "Danica." Kot aktivnih in podpornih članov se je koj ob začetku vpisalo v to društvo lepo število; sto in šestdeset. To število kaže, da je bilo tako društvo tukaj potrebno.

V našem sosednem mestu Kenmore imajo zelo bojevitoga župana. Ko bi pred kratkim imel zasesti urad se mu ni hotelo izročiti ključev do uradnih prostorov od strani prejšnjega župana, kateri je trdil, da novi župan ni bil izvoljen pravilno. Nato je novo izvoljeni župan prinesel kos opeke, z isto razbil šipo na vratih županskega urada ter tako prišel notri. Pred par dnevi pa je zopet bil obtožen od nekega človeka, da ga je ta župan v njegovem uradu udaril in potem pa še izbral ven.

Kdor misli, da v našem mestu ni nič originalnega se moti. Ako greš ven iz našega mesta proti izhodu zagledaš veliko tovarniško poslopje v že razpadajočem stanju. To je bila nekaj zelo marljiva delavnica, poznana pod "Straw Board Factory." Delali so namreč iz slame razne plošče, imeli pa so sitnost s stiskalnici katerih se je prijemala stisnjena slama. Nekdo je prišel na idejo, da se naj stiskalnice mažejo z beljakovino od kokošjih jajec. Poizkusili so in obneslo se je. Nastalo pa je vprašanje kam z rumenjaki od jajec? Tovarna pa je sklenila, da iste da brezplačno svojim delavcem. Razume se, da je vsak delavec rabil zelo velik "pel" za svoje kosilce, katerega je vsak dan napolnil z rumeno tekočino, ko je šel domov iz dela. Stari delavci tudi pripovedujejo, kako so v "Šapo" ob praznikih pripeljali cele "keke" piva. Ni

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Nekdo drugi, ki položaj malo globlje presoja, kot po-prečni površni Amerikanec, je pa zapisal, da kdor je v tem oziru optimist, je podoben tistemu gospodarju, ki vidi da slamnata streha njegove hiše tli, pa se tolaži: Ah pustimo, bo že ugasnilo! Ne, zdaj ni čas za optimizem. Kadar je hudič zadaj, optimizem sploh ni na mestu. In v klanskem boju za monopolizacijo šol je sigurno on zadaj. To se vidi že iz tega, ker ne odjenja. Ponovno jih je že dobil po glavi. A kaj se on zmeni za to. Če se je v Kristusa, pri katerem je vendar naletel na tako odločen odpor, zopet in zopet lotil, se bo v lahkomišljene Amerikance še z večjo korajžjo, tim bolj, ker mu je v večih državah zmagal že parkrat svitala. Spričo vsega tega sem jaz v tem oziru pesimist, pa naj me ima kdo radi tega tudi za enodnevnega "grinhorna."

Vem sicer, da naša država kot celota kakor tudi varhi njene ustave klansko komedijatstvo obsojajo. Ko bi bila Amerika absolutistična država, katere predsednik bi lahko rekel z Ludvikom XIV. francoskim: Država sem jaz! potem bi bil tudi jaz optimist. Toda kdo pa je prav za prav ameriška država? Ljudstvo. Njeni krmiljarji so le eksekutivni organi ljudstva. Pa ravno radi tega sem jaz pesimist. Ne bil bi, ko bi se ljudstvo zavedalo svojih vladarskih pravic in jih znalo braniti. A to more le kak optimist trditi. Jaz brez pretiranega pesimizma z mirno vestjo trdim, da ima polovico Amerikancev samo ameriški belež. O bistvu in jedru, o ustavi, njenih pravicah in dolžnostih, ki jim jih nalaga, nimajo pojma. Ves njih amerikanizem obstoji v obeh papirjih, malo angleščine, ki se zanju zahteva po ameriških navadah. Ta milijonska armada papirnatih Amerikancev mi vzbuja bojazen, Klanom pa pogum. Upravičeno. Kdor svojih pravic ne pozna, jih tudi braniti ne zna. (Ploskanje.)

Da pa polovico Amerikancev svojih pravic res ne pozna in jih zato lahkomišljeno in pod vsako ceno prodaja je dokaz to, ker se je Klanom po onih državah, kjer so organizirali svoje krtovske delo, posrečilo nabrati na sto tisoče podpisov za državni monopol šole. Kaj drugega moremo iz tega sklepati kakor to, da se ne zavedajo svojih pravic, ki jim jih daje ustava. Ko bi se jih zavedali, bi jih ne prodajali, kakor Ezav svoje prvorojenstvo, za skledico leče. Kot en mož bi vstali in kot pristni Amerikanci iz polne ameriške duše zaklicali vsakemu klanskemu agentu: Poberi se spred mene, zakaj pisano je v ustavi: Svoboda vere, svoboda vzgoje! Da v ameriški ustavi je tako pisano, ne samo v katoliški protestantski ali judovski vesti in veri. Zato bi pa moral vsak Amerikanec že kot zavedni Amerikanec tako spodrepiti klanske agente, ki ga pridejo snubit za državni monopol šole, pa bodi po veri katoličan, protestant, jud, budist, svobodomislec, ateist ali karkoli, da je le Amerikanec po duhu in ne po papirjih in še kakem "bajgali" zraven. (Odobravanje.)

Kdor ima pa še kaj vere, naj bo že te ali one in če je že sam nima, je vsaj prepričan, da je vera velikega, da največjega pomena pri vzgoji mladine, ta bi moral še trdneje stisniti pest in se postaviti v bran za svobodo verske vzgoje proti brezverski državi. A niti ti, ki nočejo biti brezverci, se ne zavedajo svojih pravic in dolžnosti. Kako bi bilo drugače mogoče, da hodi polovico katoliških in še več kot polovico protestantskih otrok v brezverske publične šole. Res, da niso vsi sami krivi tega. Tisoče starišev to nerado pusti, a morajo, ker jih razmere k temu silijo. Kje so pa oni milijoni starišev, ki bi jim tega ne bilo treba, ker imajo versko šolo na razpolago, ali vsaj sredstva si jo postaviti in vzdrževati? Tudi ti so samo pobeljeni Amerikanci in sicer tako pobeljeni, kakor kaka vlažna stena od katere vse proči leti. Ti naravnost izzivajo Klane: Pridite po naše podpise za državni monopol šole! Nespametni bi bili s svojega stališča, ko bi tega ne storili.

Človek bi mislil, da bo prohibicijski dodatek k ustavi, ki je zanj kurje oko, Amerikancem oči odprl. A kakor je videti so od vode še bolj neumni postali, kakor od alkohola. Podobni so prej trdnemu kmetu pijancu. Krava za kravo je šla iz hleva, njiva za njivo, gozd za gozdom od posestva. Nazadnje je ostal hlapec tam kjer je bil prej gospodar in gospod. Da prav tako delajo papirnatih Amerikanci s svojim lepim premoženjem pravic, ki jim jih daje ustava. Za prohibicijo pride monopol šole, za monopolom šole kaka plava nedelja. Potem jim znajo še cigare iz ust pobrati. Tako bo nazadnje prej svobodni Amerikanec podoben restant, ki mu vse vzamejo predno ga vtaknejo v luknjo. Prav mu bodi. Kdor svojih pravic ne zna braniti, jih vreden ni. (Ploskanje.)

(Dalje sledi.)

čudno torej, da povsod slišiš samo zabavljanje čez sedanje čase in pa slavošpeve starim "tajmsom."

Rojaki se zadnje čase tukaj zelo zanimajo za državljanstvo, kar je vse hvale vredno. Še nobenkrat niso v tako velikem številu obiskavali večernih šol kot sedaj. Nekateri pa še odlašajo. Vsi taki se bodo enkrat kesali, ker postavijo za pridobitev državljanstva so vedno bolj stroge in vedno več "examinerji" zahtevajo od prosilca. Rojaki, kateri ne znajo sami dovolj pisati angleščine in želijo delati prošnjo za drugi papir lahko pridejo k meni, da jim jaz isto izpišem. Pri meni se dobe tudi tozadevne prošnje (Preliminary Form For Petition For Naturalization). Ravno tako se dobe pri meni forme za narediti prošnjo za prvi papir, (Facts For Declaration Of Intention). Pripomniti pa moram, da jaz nikakor ne na-

meravam delati s tem kakega "biznesa." Moj namen je zgolj pomagati tistim rojakom, ki ne znajo pisati sami in tistim, kateri nimajo časa in ne morejo zgubiti dneva, da bi šli po potrebne forme na sodnijo v Akron.

Anton Okolish.

Če se brada potegne . . .

V vasi San Giovanni di Gerace so veseli fantje igrali na kitaro in mandoline. Ko je šel mimo 60-letni Jože Papan-drea, si je fant iz družbe dovolil šalo in je potegnil starega za brado. Papan-drea se je tako strašno ujezil, da je šel v hišo, vzal dvocevko in izstrelil parkrat v gručo. Pet fantov je bilo ranjenih. Župan in nekateri vojaki, ki so bili na počitnicah, so čuli pokanje in so prihiteli. Podali so se v starčvo hišo, da bi ga aretirali. V sobi pa so našli starca v mlaki krvi. Sam se je bil ustrelil do smrti.

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

Naše oko za dalj časa ne more prenašati rdeče barve, ker ima v sebi nekaj ostrega. A ravno ta barva kaže, dasi je ostra, največjo različenost. Ostra je rdeča barva, umevno, saj je barva ljubezni, z ljubeznijo je pa združena vedno neka bolest, in enostavna ni, temveč kaže prehode drugih barv, ker se mora tudi ljubezen kazati na različne načine.

Skozi s soparjem napolnjeno ozračje prodrejo najlažje rdeči žarki; odtod prihaja jutranja in večerna zarja, sijaj planin, blišč morja... prav kakor tudi le ljubezen premaguje vse težkoče in si povsod dela pot. Prekrasne zračne prikazni ob zarji in žaru gora oznanjajo nekako, da žarki ljubezni božje neprestano z največjo potrpežljivostjo poljubujejo nevredno zemljo, da bi ganili srca človeška in si jih otvorili za protiljubezen. Ravno iz istega vzroka je podoba te ljubezni razlita tudi nad nebrom cvetlic in kinčiča pred vsem njenih kraljico, skrivnostno rožo, da bi nas skupno s svojo vonjavo opominjala na bogastvo, ki so sad ljubezni. Znamenje ljubezni je tudi na človeškem licu. Rdeča lica kinčajo človeka, kot rdečica ugovarja rdeče lice najodločnejše vsemu, kar žali večno ljubezen.

Rdeča barva je tudi boja zmage, slave in strasti. V rdeče plajšče se oblačijo kralji in zmagovalci; rdeča je obleka krvnega sodnika; rdeča zastava puntarjev, revolucijonarjev, zato naši "rdečkarji."

Pri narodih, ki so častili sonce kot svojega boga, so nosili svečeniki pri slovesnih sprevedih rdeča oblačila.

Cerkveni slikarji upodabljajo Krista, zmagovalca nad smrtjo in peklom, v rdeči obleki. Ko ustaja iz groba, ima v desnici rdečo zastavo.

Sv. Cerkev se poslužuje rdečih oblačil ob godovih mučencev in na Binkošti, ker se je tedaj prikazal sv. Duh, duh resnice in ljubezni, v podobi ognjenih jezikov nad apostoli.

Rmena barva.

Rmena barva predstavlja nekaj veličastnega, bogatega. Imenuje se kraljica vseh barv, ker se prikaže pri šaru rmenno ravno sredi šara in najbolj blišči. Kjerkoli se pojavlja rmena barva, se nam odkrije, tako se nam doždi, nežmerno bogastvo, nedosežno veličastvo. Dočim pravijo drugi narodi, da sveti iz neba zlato solnce, pravimo Slovenci

pravilneje, da nas obseva rmeno solnce, vir vsega bogastva. Govorimo tudi o rmenem blišču zvezd, o rmenem plamtečem ognju, o rmenem žitnem klasju.

Najkrajša in največja podoba bitja božjega za naše oko je solnce. Čudovito. Solnce, vir vsega bogastva, rmeno solnce, znak veličastva božjega, otemni pri smrti Spasiteljevi. Strašna je morala biti Golgota, da ni prenesla toplih, rmenih solnčnih žarkov.

Ko priuži vesna, se nebroj cvetlic odene v rmeno obleko. Kdo ne pozna rmenih potočnic? Prihaja leto, proha-ja bogata žitev. Kmalu bo zapelo polje v valovitem rmenem klasju, kmalu se prikazalo bogastvo rmenih sadov.

Rmeni blišč človeka razveseljuje. V srcu se mu poraja neki skrivnostni up. Kot najlepši kinč je od nekdanj že rabil rmeno zlato. Najbolje se počutimo, ko nas obsevajo topli žarki rmenega solnca. Užitek, ki mu na svetu ni para, je za vsakega človeka, ako upira svoje oko v rmeni blišč zlatih zvezd na nebem svodu.

V rmeni boji je tudi nekaj skrivnostnega. Zdi se, da nam odkriva še skrito večje veličastvo.

Kakor s sijajem rdečih, so se kralji obdajali od pamtike tudi z bliščem rmenih boj, pred vsem z lesketom rmenega zlata. Kralja brez takega blišča si niti misliti ne moremo. Umevno je tudi, da so ljudje že od nekdanj smatrali rmeno zlato za bojo nebeške slave in svetosti. Zlato, kralj vseh kovin, naj služi Najvišjemu, kralju vsega veličastva. Zlat sij obseva glavo Spasiteljevo. Stare slike svetnikov so večinoma upodobljene na zlatem ozadju, in, kakor pravi naš France Prešeren, zlato-rmena "krona jim na glavi seje."

Pa ima rmena boja še neko drugo stran. Veličastvo tlači zlato omamlja. Ni vse zlato, kar se sveti. Rmena boja vsebuje poleg znaka bogastva tudi nekaj omamljivega, lažnjivega, kakor pogostoma bogastvo sploh. Blišč vleče v prepad.

(Dalje prih. četrtek.)

RAZNO.

Avtonomija

se ima izvesti tudi v centralnih provincah Indije. Vlado naj bi prevzel znani verski reformator dr. Moonje.

Rusija in Italija.

21. m. m. je dospel v Rim Janson, eden najvplivnejših zunanjih politikov sovjetske Rusije, da definitivno konča trgovinska pogajanja z Rusijo in začne pregovore o diplomatski zvezi. Janson je izjavil, da se Rusija pogaja skoro z vsemi zapadnimi državami v svrhu priznanja. Rusija se v notranje zadeve evropskih držav ne bo vmešavala. Tudi ni res, da bi Rusija bila napram italijanskemu fašizmu sovražno razpoložena. Rusija se bo prijateljsko vedla napram vsaki državi, ki bo gojila z njo prijateljske zveze.

Španski kralj

je podpisal dekret, s katerim se polnomoč de Riverinega direktorija podaljša.

Malaria v Dalmaciji

se še vedno širi. Od 8. dec. m. l. naprej so zdravniki zaznavali 11,726 slučajev malarije. Veliko ljudi je vsled nje že pomrlo.

Nenavaden pojav.

Te dni je zapadel sneg ne le v Trstu, ampak tudi po Južni Italiji, kakor v Napoliju, Palermu, Bariju.

Prmejzeksaj! Kaj so pa dons tku dobre vole za tisto sujo mizo. Te šmentaj, tu pa gotov ni kar sam jm pršlu. Ha, že vem kje so bli. Na tistem velkanskem shod so bli. Sej sm biv tud jest in sm tud neh vidu, k so se tku modr držal de le kej.

Veste, postavl smo se pa tisto nedelo že fejest. Tku smo se postavl, de so se nasprotnk kar ustrašl. Zmeraj so upil, da smo nazadnjak, zdej so pa kar ostrmel, pa gledal kaj se pr svetm Štefan godi. Taku je prov, le korajzn naprej! Zdej so u glavnm odbor naše katoliške Jednote vsaj lde, k ma jo eno ženo vmes. Poprej so bli par kar sami pa še lde niso bli. Tu pa rečm, de na take shode bom pa zmeraj rad šu. Na teh shodeh se vsaj kej pametnga sliš. Na sucjalističnih pa prodajejo vedn en in isto neumnost. In kdo jeh kej časa pasluša more neumn ratat, če hudir ni.

De patrdim muj argument nej navedem sam en slučaj. Paglejte mujga bratca v Najork Petra. Fantičk jeh je paslušu in pršu je tku deleč, de se m je zmešalu, de rejvež ne ve kaj piše. Zekserjev ata so glih včerej telegrafiral, de nej brž kokr hitr mogoče pridem v Najork. de Petr je spet v tistem stanji, k s sam pamagat ne more. Ata pravja, de nej vedu kaj je pisu. O neiki Maričk je nekej mazu, zdej ga je Marička pa za jezik prjela, pa ga nejk tku drži, de s ji ne more zmuznt. Tku vidte mistr editar se gadi ldem, k take bedake paslušajo, kokr so katolišk nasprotnik. Ubog Petr je žalostn dokaz vsega tga. Rejvež je pršu tku daleč, de še vrebica ne puzna od navadnega tiča.

Te dni sm se oglasu tud na Lawndel. Strašansk so me apostopil in spraševal o shod. Jest sm jem pa pavedu, de sm se papovnomu sprebrnu, de sm ratu zdej cejv katolišk človk. K b vi vidl, kaku same Zafričkov oče grdu pagledal. Zgunka je kar paskaču, in je tiste tri prste v left dvignu, k je v Žalet z njim prsegu, de bo odtedaj katolišk. Ku se tku pagavarjamo, je pa pršu telegram, de je njih papež Moskvi umru. Ku sa pa tu zvejd, sa pa vsi na kolena popadal, pa prekrižal se, Zafričkov oča sa pa poskočil pa strahovit zaklel nad vsem: "Vi prekle- ti tepci, kaj pa delate?" — Ja, je djav Paternošterček, prnas kedr je kdo umru, smo zmeraj malil. Prnas tud je djav Zajček. Zgunka Judež, k se je ga glih križu, je pa brž roko v važar utknu, de ga očka ne b vidl, ker on ima v velk strah, de b lauf pos do- biv.

Oča so s prtem popraskal za ušesm se obrnil in ukazal, de mora v vse osobje vsak izmed njih po člank spisat o Lenin, kaku de velik Neron je on biv. Zapište v vse rdeče lajbžurnale, de je biv tu največj človk, k ga je kdej zemla nosila. Povejte ldem, de tu se vrši naravnim potom, de mora

(Dalje na 4. strani.)

NAGRADE

KI JIH LAHKO DOBI VSAK.

CENJENI NAROČNIKI! Kar so pri raznih društvah člani, to so pri vsakem listu naročniki. Društvo daje članstvo materialno podporo. Časopis pa daje duševno. Napredek vsakega časopisa je odvisen od zanimanja za njega med svojimi naročniki.

Ko smo nastopili to leto smo začeli izdajati list "EDINOST" po štirikrat na teden. To smo storili pod pogojem za dobo treh mesecev, da če dobi list dovolj novih naročnikov, bo izhajal redno po štirikrat na teden, če ne bomo mogli nazaj na trikrat. Da se pa to pri listu ne zgodi, apeliramo tem potom na slehernega našega naročnika, da naj se prihodnja dva meseca požuri na vso moč in pridobi listu kar največ mogoče novih naročnikov. Da naročniki ne bodo zastonj gubili časa pri agitaciji smo razpisali krasne nagrade za NOVE NAROČNIKE, katere bo vsak prejel, ki bo dobil predpisano število novih naročnikov.

Mesec Februar je proglašen za mesec katoliška tiska, zato naj tekom tega časa vsak nekaj stori za katoliški tisk.

ZA PET NOVIH CELO-LETNIH ALI ZA DESET POL-LETNIH NAROČNIKOV

bo dobil vsakdo po šest komadov žlic, večjih in malih, šest vilic, šest nožev in nož za maslo vse lepo poniklano, kakoršno ostanejo trajno. Vse je vloženo v lepi baksi narejeni iz javorjevega lesa. To bo krasen spomin, ki bo vas leta in leta spominjal, kdaj da ste agitirali za katoliški list Edinost.

Ta nagrada bo zlasti prav prišla za naše gospodinje. Tudi imate priliko da si nabavite lepe namizne stvari brezplačno.

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo krasen VOJAŠKI DALJNOGLED, ki je jako močan. Daljnogled je v lepi usnjati škatlji na jermenu, da se ga nosi na rameni. Je jako lep dar za vsakogar.

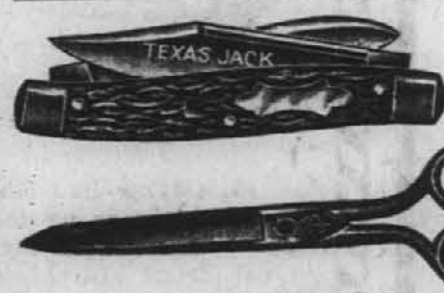

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo Krasen POZLACEN KRIŽ, ki je 12 col in pol visok in je pravi kras za vsako katoliško hišo. Zlati pride prav, ko pride duhovnik v hišo h bolnikom. Lepšega dara za krščansko hišo ni, kakor lep križ, ki človeka spominja na Križanega, ki je za nas trpel. Naj pride ta križ vsako slovensko katoliško hišo kot spomin, na agitacije za list Edinost.

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE

dobi vsakdo lepo močno električno SVETILKO "FLASH LIGHT," ki je močno narejena in ima tudi močno baterijo. Ta luč je zelo pripravna za ponoči, kadar jo človek potrebuje. Zlasti je dobra za rudarje v rudnikih. Tudi to je lep spomin za vsakega.

ZA ENEGA NOVEGA NAROČNIKA ALI DVA POL-LETNA

dobi vsakdo lep žepni nož in lepe poniklane škarje, kakor vidite oba komada na tej sliki. ZA ENEGA POL-LETNEGA NAROČNIKA pa dobi vsakdo en žepni nož ali pa ene škarje, katero že si hoče izbrati.

Tako je razpisana za vsakega lepa nagrada. Rojaki sedaj pa na delo in pokažimo tekom teh dveh mesecev, ki sta določena za nabiranje novih naročnikov, kaj zmoremo, ako hočemo. Naj v tem času kaj stori sleherni naš naročnik za svoj katoliški list Edinost.

EDINOST

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILLINOIS.

SLOVENSKA RESTAVRACIJA.

1385 E. 55th Street,
CLEVELAND, O.

Se priporoča rojakom Sloven- cem za poset. Pri njemu se do- bi vedno domača hrana, kakor tudi sobe za prenočišče.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ
IA. KLIJAVNIC IN
STEKLA.

Naiboliše delo, nainizije cene

Prevzamem barvanje hiš zuna- in znotraj, vkladam stenski nanir.

DOBILI SMO

iz starega kraja nekaj
Misijonskih koledarjev za
mladino, cena10c.

Klaverjev koledar za leto
1924, cena15c.

Naročilo pošljite na:
EDINOST,
1849 West 22nd St.,
CHICAGO, ILL.

MATAJEV MATIJA

VESELA NOVELA.

Spisal

RADO MURNIK.

"Lepo je že, kaj bi tajil!" se je odrezal Matajev Matija. "Samo opeko imajo na strehah, nikjer ni nobene slame ne desk! Le hiše so preveč zdržema, hiše, pri nas so vse lepo daleč narazen. Kaj pa tisti visoki dimniki? Ali klobase suše v njih, zdaj po kresu, he he?"

V veliko zabavo svojega nečaka je uganil še marsikatero izvirno. Milan mu je kazal gore in kraje skozi daljnogled; ko mu pa ni mogel odgovoriti, kje je Telebanovo in Gola Jama, je jel Mataj siliti domov. Spodaj so bile ure, zapeli so zvonovi; tudi v grajskem zvoniku je zazvanjalo, svečano, trepetaje, rahlo zamiraje. Na vseh koncih in krajih so trobile tvorniške sirene. Počasi sta stopala po Gradu nizdol.

Ko sta se vrnila, so Krajanovi že čakali s kosilom. Gospa Beti je bila dala pripraviti bratu dobro zabeljenih žgancev. Matajev Matija jih je pozdravil z velikim veseljem in ni pustil nobene trohe na svojem krožniku.

"Vzemi si malo jegulje, ljubi svaki!" ga je izpodbujal gospod Krajan vljudno.

"Bog ne prizadeni!" se je branil gost. "Tega pa ne, da bi jedel kače! Kaj čudno se mi zdi, da gre vam drugim ta golazen tako v slast! Ali ste res onegavi, no, to moram reči, pa ne da bi vam hotel kaj očitati! Mene pa ne silite nič več, najedel sem se žgancev, hvala Bogu in moji preljubi sestri!"

Po obedu je gospodična Eleonora sedla k klavirju, zabrenkala in zapela.

"Orglati znaš pa kaj dobro, dečla!" jo je pohvalil ujec zadovoljno. "In peti znaš lepše kakor zaplanski cerkvenik. Kje pa je vendar meh in kdo ti ga goni?"

"Ga ni treba!" se je odrezala nečakinja udrljivo, upognila glavo nazaj in mrčavo odhitela iz obednice, dočim so se drugi smejali vprašalcu.

"Soparno je," je opazil Matija in pogledal skozi okno. "Na nebu se stepajo oblaki, lejte, dež se ponuja."

Gospod Krajan je prinesel iz sosedne sobe gramofon, ga navil in dejal iglico na vrtečo se okroglo ploščo. Dasi že vajen čudežev, je ostrmel Matajev Matija tako, da izprva ni mogel ziniti nobene besedice. Iz velike, svetle trobente je slišal moškega peti pesem "Pridi, Gorenjč!" Gledal je v zvočnico, otipal podstavo, pogledal pod mizo in majal z glavo. Naposled pa je zaploskal z rokama in zariskal na glas: "Juh!"

Stemnilo se je; zunaj se je ulila ploha. Gospod Krajan je odšel v trgovino, gospa Beti pa za hčerko malo dremat; tudi Milan je izginil iz sobe. Matajev Matija pa je krenil v kuhinjo, se kratkočasil s kuharico in ji pripovedoval o mlinarjevi Anki.

"Naša gospodična ima tudi ženina," je pravila zgovorna mlada boginja ognjišča in marljivo luščila grah. "Naša gospa bi strašno radi videli, da bi se vzela. Ime mu je Ribitsch. Službico ima majhno, dolgove pa velike. Naš gospod ga ne marajo. Ženin pričakuje, da priženi pri nas Bog ve koliko denarja. Gospodična bo imela pa komaj pettisoč goldinarjev dote."

"Kako pa, da veste to?" je vprašal Matajev Matija.

"Hm . . . poslušala sem pri vratih, ko sta se prepirala gospod in gospa."

"Veste kaj, prijateljica? Ta dečla, ta Jelora ali kakor ji je že ime, pa preveč rada viha nos! Ošabna je punca in napihnjena, komaj da me pogleda!"

"Res, je hudo prevzetna, res, pa reva menda sama ne ve, zakaj! Le zavoljo nje pojdem drugi teden iz službe. Zmeraj, zmeraj me psuje in muči in rentarji nad mano, nikoli ji ne morem ustreči. Bliža se že močno tridesetemu letu, nekaj zob ima ponarejenih in lasje tudi niso vsi njeni. Ker so ji izpadali, si je umivala glavo vsak teden po dvakrat z vinom, žganjem, rumom in kaj vem s čim, pa ni pomagalo prav nič. Potem so ji kupili pri lasničarju lepe kite za trideset goldinarjev. Njeni pravi lasje so rdečkasti kakor vaši, nanje si pa polaga in spleta kupljene kite Bog ve katere ženske."

"Pa jo ima tisti ženin hudo rad?"

"Ne vem, menda ne bo sile."

"Ej, veste kaj, prijateljica? Kadar pride snubač kaj sem v vas, ga moram malo potolažiti, da ne bo prežalosten, ker noče gospod Krajan nič vedeti o njem."

"Le! O, le! Prav imate! Samo pazite, da vas ne slišijo naša gospa! Bodite previdni in nikomur ne pripovedujte tega, kar ste zdaj slišali od mene!"

Matajev Matija je obljubil kuharici, da bo neznansko previden. Pogovarjal se je še nekaj časa z njo, potem pa je šel v svojo sobo ležat in kmalu zaspal ob enakomernem šumenju dežja.

Ko se je zbudil, je sijalo zopet solnce z usnetega neba in risalo okenski križ na mizico. Vstal je in premišljeval, kaj bi počel; tedaj pa je kuharica pri vratih pomolila glavo v sobo.

"Sta že tukaj, gospod ženin in njegova mati!" je šepetala. "Kavo bosta pila pri nas in pozneje gredo sprehajati se z našimi."

Matija, radoveden, kakšen je ženin ohole Eleonore, je šel takoj v obednico. Ko je zaprl duri za sabo, je obstal par trenutkov. V sosednji sobi je slišal tuje glasove. Počasi je odprl vrata.

V salonu je na zofi sedela bleda, stara gospa v šumeči sivi svili in sivkastih rokavicah. Visoko je dvigala glavo in se trudila, se držati kar najbolj dostojno; okoli vratu in na prsih ji je visela drobna, rumena verižica, o kateri so vedele razen gospe Krajanove vse druge prijateljice, da ni od pravega zlata. Poleg starke je zdel droben, obrit gospodek v belo-rumenkasti obleki in je nemški, z dolgočasnim glasom nekaj pripovedoval gospe Krajanovi.

Hladni pogledi, visokostno, napeto vedenje te gospe je izprva oplašilo Mataja. Naposled pa se je le ohrabil, se bližal gostoma, jima prijazno želel dober dan in ponujal svojo široko dlan.

"Ljubi moj, pojdi na v kuhinjo, kuharica naj ti da malico!" ga je prosila gospa Beti, vsa zardela, in se v očitni zadregi gladila po krilu.

"I, kaj bi hodil zdaj v kuhinjo, tam sem sedel že po kosilu dosti dolgo," se je protivil Matija. "Naj se rajši kaj lepega pomenim z gospodo tukaj, saj je ne vidim vsaki dan! Ne zamerita mi, Matajev Matija sem, s Telebanovega. Obiskat sem prišel svojo ljubo Šp— oha! Beto, sem hotel reči. Prava sestra mi je; še zdaj me poskeli, kadar se spomnim, kako sem bil včasih doma tepen zavoljo nje. Kdo sta pa vidva?"

"Milostiva gospa Ribitscheva in njen gospod sin," je rekla gospa Beti s ponesrečenim nasmehom. Z veliko muko, po sili se je držala prijazno.

Gospod Ribitsch je s čudnim pogledom premeril Mataja od nog do glave, Matija pa mu je krepko stisnil roko. Gospa Ribitscheva je komaj vidno pokimala, dočim si je njen sin s parfimiranim robcem potegnil po orokavičeni desnici.

Tedaj je prišla hišna in javila, da je gospodični Eleonori slabo in da prosi, naj pride gospa mama takoj k njej.

"Preveč se je najedla tiste kače!" si je mislil Mataj. Obe gospe sta prestrašeni odhiteli k bolnici, Matija pa je sedel k gospodu Ribitschu.

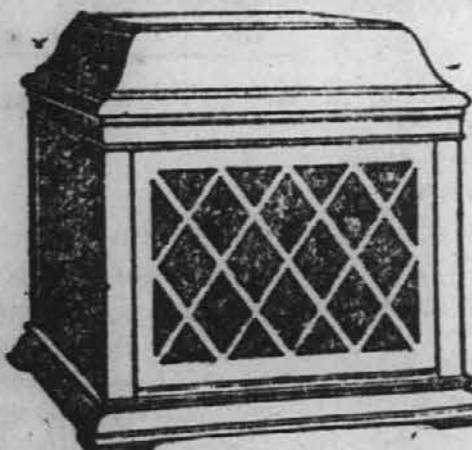
John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE
VE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE in ceno

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako pa seimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnje obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galose, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljšo, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104

PAVLE ZGAGA.

(Nadaljevanje s 3. strani.)
sploh vsak umert. K je Oča tu zgovoru se je stresnu, pa kar prebledu je. Gotov se je mogu zmisli, de bo mogo sam ankrat umert, in da bo mogla negova kosmata duša pred ožstrega sudnika.

Zdej pa neutegnem dle vam te stvari prpovdat. Moram kar hitr v Najork, de bom vidu kaj je z mujim bratom Petram, de ga rejšim, če se še da rejšt pred tisto Maričko, k ga je tku strašansk prjela.

Tek gudbaj pa dobr se nej majo!

Vaš Pavle.

ANGLEŠKI RAZISKOVALCI HOČEJO NA GORO EVEREST.

London. — Te dni se je zopet zbrala skupina raziskovalcev, ki so sklenili, da bodo dosegli vrh gore Everest. Ekspedicija raziskovalcev se bo podala na delo in pot prihodnje spomlad.

PAŠIČ IN NINČIČ OBISKALA SV. OČETA.

Rim. — O priliki, ko sta se predvčerajšnjim mudila v Rimu jugoslovanska ministra predsednik Pašič in minister Ninčič, ko sta podpisala reško pogodbo, sta obiskala tudi sv. Očeta papeža Pija XI. Rim in sv. stolico bo obiskal spom-

ladi tudi jugoslovanski kralj Aleksander in kraljica Marija z malim kronprincem.

KRVAVA STATISTIKA.

Chicago. — Od 1. januarja do danes je v okraju Cook bilo 31 smrtnih slučajev povzročenih od neprevidne vožnje. 24 jih je umrlo od strupenega žganja in 16 je bilo ustreljenih.

— Mr. J. Ormig je te dni nastopil službo pri listu Edinosti. Mr. Ormig je prišel iz Ely, Minn. in je jako energičen fant.

MEHIKANSKE VLADNE ČETE ZMAGOVITE.

Tampico. — Po jutranjih vesteh se poroča, da so zvezne čete zasedle glavno mesto države Jalisco Guadalajara. Na drugem kraju v pokrajini Tabasco so uporniki zasedli mesto Hermosa, in so s tem dobili kontrolo nad okolico. Vendar zvezni poveljniki pravijo, da se je mesto izpraznilo iz strateških nagibov. V kratkem se pričakuje odločilne bitke.

— Ravena, O. — Štiri osebe, dve ženki in dva moška so bili na mestu ubiti, ko je na tukajšnjem železniškem križišču Baltimore and Ohio zadel vlak v avtomobil, v katerem so se vozili.

LETNA RAZPRODAJA

po znižani ceni

ZA MOŽE IN FANTE

OBLEKE in POVRŠNE SUKNJE

na katerih si sedaj gotovo pri hranite

od 25 do 30%

Vsaka obleka je iz najboljše izdelovalnice in je narejena natančno po kroju, kakor to zahtevajo okoliščine znanega "ATLASOVEGA" vzora.

VSE \$30. površnje suknje in obleke so sedaj \$19.50
VSE \$35. površnje suknje in obleke so sedaj \$22.50
VSE \$40. površnje suknje in obleke so sedaj \$23.85
VSE \$45. površnje suknje in obleke so sedaj \$28.50
VSE \$50. površnje suknje in obleke so sedaj \$33.50
VSE \$60. površnje suknje in obleke so sedaj \$38.50

Hlače vsake vrste za može in fante, kakor tudi obleke za dečke in površnje suknje so jako znižane pri tej razprodaji.

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠE PONUDBE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

VARCEN NAROD

VLAGA PREVIDNO
IN INVESTIRA RAZUMNO V

Kaspar State Bank

NAJVEČJI JUGOSLOVANSKI
BANKI V ZEDINJENIH
DRŽAVAH

1900 — BLUE ISLAND AVENUE,
vokal 19. ulice.

CHICAGO, ILLINOIS.

KAPITAL IN PREBITEK
\$1.250,000.00

Pod državnim in
vladnim nadzorstvom in
Chicago Clearing
House Ass'n.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse
parobrodne družbe za v jugoslavije
in nazaj. Izdelujemo prošnje (affidavits)
za priseljence, ter pošiljamo denar
v staro domovino najceneje in najhitreje.

Trikrat na dan

je treba jesti in logično temu trikrat na dan kuhati. Gospodinja pa mora vedno računati kaj bo pripravila za zajterk, kosilo in večerjo, da bo zadovoljila tiste, za katere kuha.

V kolikor se tiče mesa se dobi najboljšega, pa bodisi sveže meso, suho prekajeno, perutnino ali druge vrste meso pri našem domačem mesarju

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 — West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Prave KRANJSKE DOMA NAREJENE krvave
in mesene vedno na razpolago! Pridite po nje!